

Formanden: Denne og den følgende Sag paa Dagsordenen kan kun med Tingets Samtykke behandles i dette Møde, men hvis ingen gør Indsigelse, betragter jeg Tingets Samtykke som givet. (Ophold.) Det er givet.

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Ingen bad om Ordet.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmigt med 105 Stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet Statsministeren.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Eneste Behandling af Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen.

(Lovforslaget som vedtaget af Landstinget findes i Tillæg C. Sp. 1357; Udvalgets Erklæring findes i Tillæg B. Sp. 2513).

Udenfor Erklæringen var der ikke stillet Ændringsforslag.

Sagen sattes til Forhandling.

Indenrigsministeren (Vedel): Den 18. November i Fjor fremsatte Indenrigsminister Rode i Folketinget det Forslag til en ny Valglov, som endnu beskæftiger Rigsdagen. Som bekendt var Lovforslaget affattet i to Afsnit; det ene, Afsnit B., knyttede sig til det Grundlovsforslag, der samtidig fremsattes af Regeringen, og søgte at tilvejebringe en Valgordning af blivende Karakter paa Basis af en ny Grundlov, ifølge hvilken Antallet af Folketingets Medlemmer ikke længere skulde være bundet. Som Følge heraf kunde der ske en betydelig Forøgelse af Suppleringsmandaterne. Der var foreslaaet en Forøgelse fra 23, som det nu er, til 46, hvorigennem man tilsigtede at afhjælpe de Mangler, som det sidste Valg havde afsløret ved Tillægsmandatsystemet, saaledes som dette praktiseredes, idet Valget havde vist, at dette System ikke kunde virke godt, naar hvert Parti gik til Valg for sig. Det andet Afsnit, Afsnit A., holdt sig derimod indenfor den gældende Grundlovs Rammer og tilsigtede med Bibeholdelse af det nuværende Mandattal og det nuværende Valgsystem saa vidt muligt at afhjælpe de Mangler, der var ved Valgloven af 1915. Man slettede i dette Forslag „den sorte

Streg“, saaledes at Tillægsmandaterne kulde fordeles i Forhold til Stemmeantallet for hele Landet. Suppleringsmandaternes Antal søgte man samtidig forøget med 4, idet man vel bibeholdt det samlede Mandatantal, 140, men nedsatte Tallet paa de andre Mandater med 4. Det var imidlertid kun Meningen at hidføre en foreløbig Valgordning, indtil en endelig Valgordning kunde gennemføres paa Grundlag af en ny Grundlov. Fra Regeringens Side var Lovforslaget fremsat under den Forudsætning, at Afsnit A.s Bestemmelser kun skulde gælde Opløsningsvalget over, og det første Valg derefter skulde altsaa foregaa paa Grundlag af Afsnit B.

Under Forslagets Behandling i Rigsdagen kom der i Udvalget forskellige Ønsker frem. Man ønskede saaledes oplyst, hvorvidt Valg kunde finde Sted paa Grundlag af en ny Kredsinddeling, eller hvorledes det vilde have stillet sig, hvis vi havde haft Listevalg, saaledes som Stemmeafgivningen ved Valget havde været. Der fremkom tillige fra det konservative Folkeparti Forslag om at lade Valgene foregaa i Amtskredse, men saaledes, at de nuværende Valgkredse bibeholdtes som Opstillingskredse. Under Forslagets Behandling i Udvalget naaede man dog ikke til Enighed om Tilslutning hertil, men det blev udtalt, at man vilde være rede til nærmere Forhandling herom. Fra Venstres Side blev der derimod kun afgivet Erklæring om, at man vilde være med til gennem en Kommission at faa foretaget en Undersøgelse af de forskellige Valgsystemer, der var fremkommet Forslag om.

Det Forslag, der var fremsat fra det konservative Folkepartis Side, blev senere noget omformet med Bistand af Indenrigsministeriets og Statistisk Departements Teknikere, og det foreligger nu i den saaledes ændrede Skikkelse vedtaget af Landstinget til Behandling i Folketinget. Jeg skal ikke trætte det høje Ting med at gennemgaa de Ændringer, der er foretagne i Landstinget, nøje, men kun nævne nogle af de vigtigste.

Efter § 17 i Forslaget, saaledes som det nu foreligger, skal Valgene til Folketinget foregaa saaledes, at København og Frederiksberg udgør 3 Storkredse og det øvrige Land 20 Amtskredse. I hver Amtskreds skal der vælges saa mange Medlemmer, som der er Opstillingskredse, og der skal endvidere vælges 29 Medlemmer: 6 for Hovedstaden, 10 for Øerne og 13 for Jylland, altsaa til de saakaldte Tillægsmandater. Samtidig skal der foretages Valg af